

پژوهش عملیاتی

کد درس: ۱۱

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: هدف از این درس ایجاد توانایی در دانشجویان جهت پیدا کردن راه حل مسائل مدیریت می باشد. و روش مشخص آن این است که با مسائل مدیریت برخوردی همانند با مسائل علمی گردد. پژوهش عملیاتی، علم مدیریت کمی است و کاربرد آن باعث صرفه جویی در هزینه یا ارائه خدمت مناسبتر می باشد. از آنجائی که هدف نهایی از کاربرد «پژوهش عملیات» کمک به مدیران در مهمترین قدم فرایند مدیریت یعنی تصمیم گیری است، بنابراین لزوم آگاهی مدیران آینده از این روشها ضروری می باشد.

سرفصل درس (۱۵ ساعت):

- رابطه علم با مفهوم مدیریت

- تئوری سیستم و تئوری تصمیم

- مراحل تصمیم گیری

- مقدمه ای بر تحقیق بر عملیات

- یادآوری احتمالات و آمار و جبر ماتریسی

- خواص اساسی برنامه ریزی خطی

- روش سیمپلکس

- مقابله با حلقه تکرار

- زوجیت

- تعبیر اقتصادی مسئله مزدوج، حساسیت و برنامه ریزی خطی پارامتری

- کم کردن تعداد محدودیتها

- برنامه ریزی حمل و نقل و تخصیص

- کاربرد برنامه ریزی خطی

- بررسی عملیات و تصمیم گیری

توضیح اینکه دانشجویان در پایان درس ارائه مدل می نمایند که آن مدل پیشنهادی ارائه طریقی است جهت حل

یکی از معضلات سیستم های بهداشتی و درمانی

در پایان هر قسمت در مسائل قابل تعمیم در واحدهای بهداشتی و درمانی مطرح می گردد.

سمینار روش تحقیق

کد درس: ۱۲

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: (۲ واحد تئوری، ۱ واحد عملی)

پیشنیاز: آمار حیاتی پیشرفته

هدف: تقویت توانایی دانشجویان در امر تحقیق و تسلط وی بر شیوه‌های طرح و تدوین رساله دکتری

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت):

- ۱- مرور بر مفاهیم مرتبط با تحقیق علمی
- ۲- تحلیل روشهای تحقیق تاریخی، توصیفی، تدوینی و مقطعی، همبستگی، علمی، تجربی، نیمه تجربی
- ۳- بررسی روشهای جمع آوری اطلاعات
- ۴- برنامه ریزی بررسی های علمی
- ۵- مطالعه تحقیقات در سیستمهای بهداشتی
- ۶- تسلط بر معیارهای انتخاب طرح تحقیقاتی
- ۷- تحلیل شیوه‌های بهره‌برداری و نتیجه‌گیری از تحقیقات در سیستم‌های بهداشتی
- ۸- مدیریت طرحهای پژوهشی
- ۹- ارزشیابی طرحهای پژوهشی
- ۱۰- تمرین بر طرح و تدوین پیشنهاد رساله دکتری
- ۱۱- نحوه نگارش رساله دکتری
- ۱۲- ملاحظات دفاع از رساله

زبان تخصصی (۲)

کد درس: ۱۳

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: زبان تخصصی (۱)

هدف: خواندن و درک متون پیشرفته به زبان انگلیسی در مورد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و زمینه‌های مربوطه، ترجمه‌ی مقالات ذیربط از انگلیسی به فارسی، آشنایی با شیوه‌های نگارش مقالات علمی به زبان انگلیسی و بحث و گفتگو درباره‌ی مسایل مدیریت بهداشت و درمان.

سرفصل درس (۵۱ ساعت):

۱- مروری بر دستور و نگارش پیشرفته‌ی زبان انگلیسی

۲- بررسی ترفندهای خواندن و درک مطلب

۳- آشنایی با فنون ترجمه‌ی متون علمی

۴- آشنایی با شیوه‌های مختلف نگارش مقالات علمی به زبان انگلیسی

منابع پیشنهادی:

BOOKS

William A. James, Hospital Management, London:
Macamillan Education Ltd., 1990.

Marline L. Arnaudet and Mary Ellen Barret, Paragraph Development, New Jersey: Prentice - Hall,
Inc., 1981

Journals

Hospital Services and Health Administration:

Journal of the Foundation of the American College of Health Care Executives.

National Health Systems and Their Reorientation

Towards Health for All: World Health Organization.

Selected Articles in English

استراتژیهای توسعه ملی و برنامه ریزی خدمات بهداشتی و درمانی

کد درس: ۱۴

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: سمینار مدیریت

هدف: آشنائی با مفاهیم توسعه ملی، اهداف برنامه‌های توسعه ملی، نحوه تدوین استراتژیهای توسعه ملی، ارتباط برنامه‌های توسعه ملی با برنامه‌های خدمات بهداشتی و درمانی کشور، شیوه‌های برنامه‌ریزی و هماهنگ‌سازی خدمات بهداشتی و درمانی در راستای آرمان‌های توسعه ملی، و در نهایت تحلیل برنامه‌ریزی استراتژیک خدمات بهداشتی و درمانی مرتبط با برنامه‌های توسعه ملی و بهره‌گیری از تکنیک‌های آینده‌نگری نوین.

سرفصل درس (۵۱ ساعت):

- ۱- مفاهیم توسعه ملی
- ۲- برنامه‌های توسعه
- ۳- ویژگیهای ممالک پیشرفته و در حال توسعه
- ۴- پیش شرط‌های برنامه‌ریزی و اجراء برنامه‌های توسعه ملی
- ۵- استراتژیهای توسعه ملی
- ۶- شناخت محیط و تحلیل محیطی
- ۷- برنامه‌ریزی استراتژیک و جایگاه آن در برنامه‌های توسعه نظام بهداشت و درمان
- ۸- تکنیک‌های آینده‌نگری
- ۹- جایگاه آینده‌نگری در برنامه‌ریزی‌های استراتژیک کشور
- ۱۰- مطالعات موردی در ارتباط با برنامه‌های توسعه ملی کشور و گسترش نظام بهداشت و درمان

سمینار مدیریت

کد درس: ۱۵

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: تقویت بنیه علمی دانشجویان در ابعاد مختلف و دامنه گسترده علم مدیریت، تحلیل نظری موازین مدیریت، مطالعه شیوه‌های کاربرد مدیریت تحلیل مسایل مدیریتی در حال حاضر، مدیریت آینده، و مطالعات موردی درباره پیشرفته‌ترین تکنیکهای مدیریت و مسایل مبتلا به مدیران در سطح جهان و ایران.

سرفصل درس (۵۱ ساعت):

- ۱- مروری تحلیلی بر مکاتب مدیریت
- ۲- تحلیل نظریه‌های جدید سازمان و مدیریت
- ۳- بررسی و تحلیل فرایند برنامه‌ریزی، برنامه‌ریزی استراتژیک، برنامه‌ریزی تاکتیکی، و برنامه‌ریزی عملیاتی
- ۴- تحلیل مباحث اساسی سازماندهی
- ۵- بررسی عوامل محیطی موثر بر سازمان و مکانیزم مدیریت
- ۶- تحلیل امر هماهنگی در اداره سازمان
- ۷- بررسی و تحلیل نقش ارتباطات در مدیریت
- ۸- مروره مقایسه و تحلیل نظریه‌های انگیزش
- ۹- بررسی و تحلیل تئوریهای پیشرفته رهبری و همچنین شبکه‌ها و مدل‌های رهبری
- ۱۰- تحلیلی بر فنون مختلف کنترل
- ۱۱- تحلیل مفاهیم مربوط به بهبود سازمان و مدیریت تحول
- ۱۲- بررسی و تحلیل نظام‌های اطلاعات مدیریت
- ۱۳- مطالعه روشهای تعدادی در تصمیم‌گیری و مدیریت

مدیریت آموزشی

کد درس: ۱۷

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تحلیل تئوریهای مدیریت

هدف: ایجاد زمینه‌ای برای شناخت علمی مدیریت و رهبری در آموزش و پرورش، تفکر درباره مسائلی آن و پی بردن به اهمیت کاربرد مفاهیم، اصول و نظریه‌ها و یافته‌های علمی در مدیریت آموزشی است. انتظار می‌رود که دانشجو پس از گذراندن این درس به این واقعیتها پی ببرد که در جامعه امروز، برای رفع نیازهای اساسی جامعه، وجود سازمانها ضرورت تام دارد، مدیریت، نقشی مهم و حیاتی در سازمانها ایفا می‌کند، دانش و آگاهی درباره سازمانها و مدیریت، مدیران را به رفتار کارساز و اثربخش قادر می‌سازد، و بالاخره سازمانهای آموزشی دارای ویژگیهای بی‌همتایی است که از لحاظ مدیریت و رهبری آنها، شایسته اعتنا، مطالعه و بررسی است.

سرفصل درس: (۵۱ ساعت):

- مفاهیم و اصول سازمان و مدیریت

- تصمیم‌گیری

- تعیین اهداف و برنامه‌ریزی

- سازماندهی

- رهبری

- نظارت و کنترل

- ارتباط

- پیشینه تفکر درباره مدیریت

- مدیریت آموزش و پرورش

- سازمان و مدیریت نظام آموزشی

- ویژگیهای مدیریت آموزشی

- وظائف مدیران آموزشی

- رهبری آموزشی

- سازمان و مدیریت آموزش و پرورش در ایران

- مبانی قانونی، اهداف، سازمان و مدیریت آموزش و پرورش از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی

- اهداف، سازمان و مدیریت آموزش و پرورش در نظام جمهوری اسلامی

سمینار سازمان و مدیریت مراکز بهداشتی درمانی

کد درس: ۱۶

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: هدف از ارائه سمینار سازمان و مدیریت مراکز بهداشتی و درمانی عبارتست از اینکه دانشجو بتواند با استفاده از دانش تئوری و عملی فرد نسبت به تجربه و تحلیل نظام ارائه مراقبت‌های بهداشتی و درمانی توفیق یافته و راه‌های مناسب برای تکامل نظام بهداشتی و درمانی و پیشرفت کمی و کیفی آن در داخل نظام بهداشت و درمان کشور ارائه نماید.

ضمناً مطالعات تطبیقی در مورد ایران و سایر کشورهای جهان نیز مورد نظر می‌باشد. به‌علاوه هر دانشجو ملزم به انجام پژوهش و ارائه یک پروژه درباره یکی از اولویت‌های مهم در مسایل بهداشتی و درمانی کشور می‌باشد.

سرفصل درس (۵۱ ساعت):

اهم موضوع سمینار:

۱- شناخت شبکه:

- سطوح شبکه: خانه‌های بهداشت، مراکز بهداشتی و درمانی روستائی و شهری بیمارستان

شهرستان

بیمارستانهای آموزشی و پژوهشی سطح ملی

- برنامه‌ریزی پوشش جمعیت روستائی، تعداد خانه‌های بهداشت، مراکز بهداشتی و درمانی روستائی و شهری، بیمارستان‌ها

- برنامه‌ریزی نیروی انسانی، تشکیلات و ساختار سازمانی شبکه

- ساختار شبکه و نقش دانشگاهها پس از انحلال سازمانهای منطقه‌ای بهداشت و درمان

۲- برنامه‌ریزی پوشش جمعیت و تخت‌های بیمارستانی و توزیع آن در سطوح ملی

- نقش مرکز بهداشتی و درمانی در فوریت‌های پزشکی، زایمان و بستری موقت

- نسبت توزیع تخت‌های بیمارستانی در سطح ملی و مشکلات آن

- بررسی آمار بیمارستانی از نظر ضریب اشغال تخت، میانگین بستری و هزینه تخت روز، تجزیه و تحلیل

کلاس: ...

رسمی شاخص‌ها و وقایع بهداشتی در سطح ملی و مقایسه آن به کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه

۳- ارتباطات در شبکه بهداشتی و درمانی

- سیستم ارجاع و چگونگی پیش‌بینی آن در نظام شبکه‌ای

- تجزیه و تحلیل مشکلات ارجاع

بقیه سمینار سازمان و مدیریت مراکز بهداشتی و درمانی

- بررسی و آمار مراجعات به خانه‌های بهداشت، مراکز بهداشتی و درمانی روستائی و شهری و بیمارستانها و مطالعه نسبت ارجاع از سطوح مختلف شبکه و تجزیه و تحلیل مشکلات موجود.
- ۴- پزشکی جامعه‌نگر و چگونگی تحقق آن
- مشارکت مردم و جنبه‌های مختلف آن
- وظایف مسئولین
- سیستم‌های آموزش علوم پزشکی و پیراپزشکی و نقش آن در تحقق پزشکی جامعه‌نگر
- ۵- تمرکز و عدم تمرکز در نظامهای بهداشتی و درمانی
- مفاهیم برنامه‌ریزی تمرکز
- تمرکز و عدم تمرکز در نظام بهداشتی و درمانی ایران
- تجزیه و تحلیل مسایل و مشکلات موجود
- ۶- مدیریت بیمارستان
- ساختار سازمانی و نهادهای سرپرستی و مدیریت
- هیئت مدیره و کمیته‌ها
- بررسی تطبیقی نظامهای مدیریت بیمارستان و تجزیه و تحلیل مشکلات موجودی
- ۷- جایگاه بیمارستانها در شبکه بهداشتی و درمانی کشور
- انواع بیمارستانها (روستائی، بیمارستان شهرستان - مراکز استان و آموزشی)
- نقش بخش خصوصی در ارائه خدمات درمانی و تجزیه و تحلیل مشکلات درمانی موجود در بخش خصوصی و دولتی

اقتصاد بهداشت و بیمه

کد درس: ۱۸

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اقتصاد عمومی

هدف: دانشجوی پس از گذراندن این دوره آموزشی باید بتواند مسایل مهم اقتصاد بهداشت و درمان را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و براساس شرایط و با استفاده از تکنیکها و مدل های اقتصادی نسبت به تخصیص بهینه منابع در سطح خرد و در سطح کلان به منظور بهره‌وری مطلوب از امکانات موجود اقدام کند. همچنین دانشجوی بتواند برنامه‌ریزی، ارزشیابی و نظارت اقتصادی را در کلیه فرایندهای «تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات بهداشتی درمانی» را بمنظور نیل به بهره‌وری حداکثر سیستم‌ها و بهینه‌سازی اقتصادی آنها بطور مستمر اقدام کند.

سرفصل درس (۵۱ ساعت):

- مفاهیم اساسی و زیربنایی اقتصاد بهداشت (Health Economics).
- تفاوت بین دیدگاههای «اقتصاد بهداشت» و «اقتصاد عمومی».
- خط مشی‌ها و سیاست‌های کلان اقتصادی در بخش بهداشت و درمان.
- استراتژی‌های اقتصادی بخش بهداشت.
- برنامه‌ریزی اقتصادی کلان بخش بهداشت و درمان.
- مفاهیم اقتصادی درباره تولید ناخالص ملی، تولید ناخالص داخلی و اصطلاحات مختلف اقتصادی همراه با فرمولهای آن و تورش‌های در محاسبه هزینه بخش بهداشت (عدم محاسبه هزینه درمان در نظام حسابهای ملی، و محاسبه هزینه خدمات ثانویه، موسسات بهداشتی و درمانی).
- تئوری‌ها و نظریه‌های مهم در اقتصاد بهداشت و درمان.
- تکنیکها و مدل‌های تولید توزیع و مصرف کالاها و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در برخی از کشورهای جهان و مقایسه شاخص‌های کشورهای منتخب با ایران.
- بررسی و تحلیل تعامل شاخصهای مهم توسعه اقتصادی، اجتماعی و شاخصهای بهداشتی و وجوه افتراق بخش بهداشت با سایر بخش‌های اقتصادی.
- تجزیه و تحلیل الگوهای ورودی، خروجی در سیستم‌های بهداشتی در سطح منطقه‌ای و ملی.
- آنالیز قوانین عرضه و تقاضا در بخش بهداشت و کثش عرضه و تقاضا و محدودیت‌های مربوط به آن.
- اقتصاد بیمه درمانی و سیستمهای پرداخت و دریافت و انواع بیمه‌ها از دیدگاه اقتصادی.
- بهداشت و اقتصاد جمعیت و مدل‌های توسعه اقتصادی و رشد جمعیت.
- طرح تکنیکهای اقتصادی برای توزیع عادلانه امکانات در بخش بهداشت و درمان.

بقیه سرفصل اقتصاد بهداشت و بیمه

- بررسی نقش نیروی انسانی در افزایش کارآئی اقتصادی بخش بهداشت و درمان (توسعه نیروی انسانی و شاخص های کارآئی نیروی انسانی و توزیع عادلانه نیروی انسانی و تکنیکهای مربوط به آن).

- ارزشیابی اقتصادی با استفاده از تکنیکهای RAT, CBA, CEA, CA مدل های احتمالی و قطعی در تخصیص پهنه منابع بخش بهداشت.

- اقتصاد بهداشت و فقر و گروههای آسیب پذیر.

- سوبسید و تاثیر آن بر سلامت افراد جامعه، مزایا و تنگناهای پرداخت نقدی (جبرانی) و سوبسید، ویژگی های سیاستهای جبرانی نسبت به پرداخت همگانی سوبسید در بخش بهداشت و درمان.

- دیدگاه کلان اقتصاد بهداشت در زمینه برآورد شاخص ها و معیارهای مربوط به درمان بستری در شرائط موجود و بهینه سازی آن (برآورد تعداد تخت بیمارستانی مورد نیاز (NHIB)، ارزشیابی اقتصادی و محاسبه هزینه

تخت روز بیمارستان (DHBC)، خودگردانی اقتصادی بیمارستانی، کمبود دارو و تجهیز واحدهای بهداشتی - درمانی، جایگزین کردن «جراحی های سرپائی» بجای جراحیهای با «مراقبت و بستری طولانی در بیمارستان».

تهیه لیست داروهای ضروری و اساسی و محاسبه تعهدات اقتصادی آن.

- تورم (Inflation) در بخش بهداشت و علل آن، تورم از فشار تقاضا (Demand - Pull Inflation).

- نقش بخش بهداشت و درمان در توسعه اقتصادی.

- نقش و مشارکت مالیات دهندگان در کنترل هزینه ها.

- الگوی مصرف، مشارکت و تمایل در خرید خدمات بهداشتی و درمانی.

- بهداشت برای همه و سیاستهای اقتصادی دولت، و ایجاد «نظام اطلاعات» اقتصادی بخش بهداشت و درمان.

- تحقیقات اقتصادی به منظور «حداکثر بهره وری و توزیع عادلانه منابع».

مطالعه موردی در مدیریت نظام بهداشت و درمان

کد درس: ۱۹

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: آشنایی و تسلط دانشجوی بر مسایل و مشکلات مدیریت بهداشت و درمان کشور و تقویت بنیه تحلیلی دانشجوی در بهره گیری از امکانات بالفعل و بالقوه جامعه در برخورد با مشکلات و حل مسایل فرضی یا واقعی طرح شده.

سرفصل درس (۵۱ ساعت):

بر اساس طرح درس استاد مربوط به هر دانشجوی یک مورد واقعی یا فرضی از ابعاد مختلف مدیریتی نظام بهداشت و درمان واگذار می شود تا در طول نیمسال تحصیلی دانشجوی به تحقیق و مطالعه و تحلیل درباره آن بپردازد. در نهایت علاوه بر گزارش کتبی هر دانشجوی ملزم به ارائه حاصل پژوهش و مطالعه خود در کلاس جهت بحث و تحلیل گروهی می باشد.

کارورزی

کد درسیه: ۲۰

تعداد واحد: ۳ واحد معادل ۶ ماه

نوع واحد: عملی

طی دوره کارورزی که به مدت شش ماه بطول خواهد انجامید براساس برنامه تنظیمی گروه، دانشجو در بخشهای مختلف بیمارستانی عمومی، تخصصی (اعم از آموزشی و غیر آموزشی) و همچنین در نظام شبکه و موسسات بهداشتی و درمانی تحت نظر مستقیم یکی از اساتید به کار پژوهش و تمرین مدیریت می پردازد.

